



LAUSUNTO

10.8.2018

Sosiaali- ja terveysministeriölle

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi asumisperusteisesta sosiaaliturvasta rajat ylittävissä tilanteissa ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK r.y. kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä (hankkeen tunnus STM073:00/2018).

Hallituksen esityksen lähtökohdat ovat käsityksemme mukaan oikein arvioitu ja tavoitteet kannatettavia. Ehdotuksen tavoitteena on parantaa työntekijöitten yhdenvertaisuutta ja lisätä Suomen houkuttelevuutta työperäisen maahanmuuton kohteena. Tavoitteet ovat maaseutuelinkeinojen kannalta tärkeitä. Maatalous- ja puutarha-alan sekä muiden maaseutuelinkeinojen yritykset työllistävät vuosittain mm. 10 000 - 15 000 ulkomaalaista kausityöntekijää. Työsuhteessa tehtävä maatalousalan työ on jo pitkään ollut suurelta osin ulkomaalaisten työntekijöiden tekemää. Kotimaista työvoimaa näihin töihin ei ole ollut saatavissa, monet perinteiset maaseutuelinkeinot toimivat jo lähes kokonaan ulkomaalaisen työvoiman varassa. MTK:n käsityksen mukaan työvoiman liikkuvuus yli rajojen tulevaisuudessa edelleenkin lisääntyy.

Eryteisesti kausityödirektiivissä tarkoitettujen ulkomaalaisten kausityöntekijöiden kuuluminen sosiaaliturvan piiriin ja sitä koskevat rajoitukset on syytä määritellä lainsäädännössä hyvin selkeästi. Sosiaaliturvan piiriin kuulumisen määrittely lainsäädännössä aikaisempaa selkeämmällä tavalla on maaseudun alkutuotantoyrityksille tärkeä tavoite ajatellen työvoiman saatavuutta ko. tehtäviin. Nykyinen asiaa säätelevä normisto on sekä työntekijöitten että työnantajien kannalta monimutkainen ja vaikeasti ymmärrettävä. Hallituksen esitys selkeyttää edes hieman normistoa ja tekee siitä helpommin ymmärrettävän.

Käsityksemme mukaan hallituksen esitykseen sisältyvä hallinnollisia menettelyjä koskeva muutosehdotus, jonka mukaan sosiaaliturvaan kuulumisesta ei enää annettaisi erillistä päätöstä, parantaa sosiaalietuuksien hakijoina olevien oikeusturvaa ja vähentää väärinkäsitysten mahdollisuuksia. Erillisen päätöksen puuttuessa tietoisuutta asiasta luvataan parantaa mm. tiedotuksen keinoin. Tiedotusta työhön perustuvan sosiaaliturvan ulottuvuudesta ja sisällöstä on syytä parantaa myös työnantajien suuntaan. Oma työnantaja lienee useissa tapauksissa ensimmäinen taho, jolta ulkomaalainen työntekijä asiasta kysyy.

Pyydettyinä lausuntona MTK toteaa, että ehdotetut muutokset etuuslainsäädännön soveltamiseen Suomessa työskentelyn perusteella selkeyttävät normistoa ja edistävät osaltaan ulkomaalaisen työvoiman saamista sellaisiin töihin, joihin ei kotimaasta työväkeä löydy.

MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK R.Y.

Antti Sahi
toiminnanjohtaja

Vesa Malila
lakimies